

I

I DET HERRENS ÅR 1192, omkring den tid lige før Eskildsmesse, hvor nætterne blev hvide, og arbejdet med roerne snart skulle til at begynde, kom et mægtigt uvejr over Västra Götaland. Stormen varede i tre dage og tre nætter, og den forvandlede den lyse, løfte-
rige årstid til efterår.

Den tredje nat efter midnatsmessen sov de fleste af brødrene i Varnhems kloster ikke desto mindre godt i forvisning om, at deres bønner kunne modstå mørkets magter og om, at stormen snart ville lægge sig. Det var på den tid, at Broder Pietro ude i receptorium først troede, at han var blevet vækket fra sin søvn af et drømmebillede. Han var vågnet og havde sat sig op i sengen uden at forstå det, han havde hørt. Uden for murene og receptoriums tykke egeport var der intet andet end stormens hylen og regnens pisker mod tagstenene og de høje asketræers kroner.

Men så hørte han det igen. Det var, som om en næve af jern hamrede på porten.

Skrækslagen tumlede han ud af sengen, greb efter sin rosenkrans og begyndte at mumle en bøn, som han ikke rigtigt kunne huske, men som skulle beskytte mod onde kræfter, og så gik han ud i porthvælvingen og lyttede i mørket. Lige i det øjeblik hørtes endnu en gang tre tunge slag, og Broder Pietro kunne intet andet gøre end at forsøge at råbe gennem egeporten, for at den fremmede skulle give sig til kende. Han råbte på latin, fordi det sprog bedst stod imod de mørke kræfter, og fordi han ikke var vågen nok til at kunne sige noget på det ejendommeligt syngende folkesprog, som taltes uden for murene.

“Hvem færdes på Herrens veje i denne nat?” råbte han med munden tæt ved portens lås.

“En Herrens tjener med rene hensigter og et godt ærinde,” svarede den ukendte på helt igennem fejlfrit latin.

Det beroligede Broder Pietro, og en tid kæmpede han med den tunge nøgle i sort smedejern, før han kunne åbne porten på klem.

Derude stod en fremmed i en lang læderkappe med optrukket hætte til beskyttelse mod regnen. Den fremmede skubbede straks porten op med en styrke, som Broder Pietro aldrig ville have været i stand til at modstå og trådte ind i porthvælvingens beskyttelse, samtidig med at han puffede munken foran sig.

“Guds fred, en meget lang rejse er nu fuldbragt. Men lad os ikke tale i mørke. Hent din lampe inde i receptorium, du min ukendte Broder,” sagde den fremmede.

Broder Pietro gjorde, som han havde fået besked på, og følte sig allerede beroliget af, at den fremmede talte kirkesproget og desuden vidste, at der var en lampe inde i receptorium. Derinde fumlede han en tid med den sidste glød i varmebækkenet, før han fik ild på en væge, som han stoppede ned i en olielampe. Da han atter trådte ud i porthvælvingen foran receptorium, blev både han selv og den fremmede oplyst af det skær, som kastedes tilbage fra de hvidkalkede vægge. Den fremmede tog den læderkappe af, som han havde båret til beskyttelse mod regnen, og rystede den. Broder Pietro trak uden at vide det vejret dybt, da han fik øje på den hvide kjortel og det røde kors. Fra sin tid i Rom vidste han udmærket, hvad han så på. En tempelridder var kommet til Varnhem.

“Mit navn er Arn de Gothia, og fra mig har du intet at frygte broder, for her i Varnhem blev jeg opfostret, og herfra red jeg engang mod det Hellige Land. Men dig kender jeg ikke. Hvad er dit navn?”

“Jeg er Broder Pietro di Siena, og jeg har kun været her i to år.”

“Du er altså ny her. Det er derfor, du er blevet sat til at vogte porten, da ingen andre ville det. Men sig mig straks, lever Fader Henri?”

“Nej, han døde for fire år siden.”

“Lad os da bede for hans salighed,” sagde tempelridderen, slog korsets tegn og sænkede hovedet en stund.

“Lever Broder Guilbert?” spurgte tempelridderen, da han atter løftede hovedet.

“Ja, broder. Han er en gammel mand, men har megen kraft tilbage.”

“Det forundrer mig ikke. Hvad hedder vor nye abbed?”

“Hans navn er Fader Guillaume de Bourges, og han kom til os for tre år siden.”

“Der er næsten to timer endnu til ottesangen, men vil du godt vække ham alligevel og sige, at Arn de Gothia er kommet til Varnhem?” spurgte tempelridderen med noget, der næsten lignede et drilsk glimt i øjnet.

“Ikke gerne, broder. Fader Guillaume plejer at fremhæve, at søvnen er en gave fra Gud, som vi skylder Ham at forvalte vel,” svarede Broder Pietro og vred sig lidt af ubehag ved tanken om at skulle vække Fader Guillaume på grund af noget, der måske viste sig ikke at være tilstrækkeligt vigtigt.

“Jeg forstår, men gå så i stedet og væk Broder Guilbert og sig til ham, at hans elev Arn de Gothia venter ham i receptorium,” sagde tempelridderen venligt, men så det også lød som en befaling.

“Broder Guilbert kan også være noget tvær ... og jeg kan jo ikke forlade min post i receptorium midt i denne onde nat,” sagde Broder Pietro i et forsøg på at slippe for opgaven.

“Jo, min ven,” sagde tempelridderen med en lille latter. “For det første kan du med fortrøstning overlade vagten til en Herrens tempelridder. En stærkere afløser kan du vel ikke få. For det andet sværger jeg på, at du vil vække den gamle bjørn Guilbert med en god nyhed. Altså gå nu! Jeg venter her og passer din vagt efter bedste evne, det lover jeg.”

Tempelridderen havde udtalt sin befaling på en måde, der ikke kunne modsiges. Broder Pietro nikkede uden ord og forsvandt gennem buegangen ud mod den lille gård, der var sidste stop, før man gennem endnu en egetræsport kom ind i selve clausuren.

Det varede ikke længe, før døren mellem clausuren og receptoriums gård røg op med et brag, og en velkendt røst fik ekkoerne til at løbe under de hvide hvælvinger. Broder Guilbert kom ilende med lange skridt og med en tjæret fakkell i hånden. Han så ikke helt så stor ud, som han havde gjort før og var ikke længere nogen kæmpe. Da han opdagede den fremmede nede ved porten, hævdede han sin fakkell for at se bedre. Derefter rakte han faklen til Broder Pietro og trådte frem for at omfavne den fremmede, uden at nogen af dem sagde noget i lang tid.

“Jeg troede, at du var faldet ved Tiberias, min kære Arn,” sagde Broder Guilbert til sidst på frankisk. “Det troede Fader Henri også, og mange unødvendige bønner har vi således bedt for din sjæl.”

“Unødvendige var de bønner vel ikke, da jeg nu kan takke dig for dem i levende live, broder,” svarede Arn de Gothia.

Derefter var der ingen af dem, som kunne finde på noget at sige, og de måtte begge to beherske sig voldsomt for ikke at blive upassende følsomme. Det slog Broder Pietro, at de to måtte have stået hinanden meget nær.

“Er du kommet for at bede ved din moder, fru Sigrids grav?” spurgte Broder Guilbert til sidst i en tone, som om det var en helt almindelig rejsende, han talte til.

“Ja, det vil jeg helt sikkert gøre,” svarede tempelridderen i det samme tonefald. “Men lige så sikkert har jeg også andet at gøre her hjemme i Varnhem, og først er jeg nødt til at bede dig om at hjælpe mig med en del af den slags småting, som man helst skal have ryddet af vejen, før man tager sig af de store ting.”

“Du ved, at jeg vil hjælpe dig med alt. Sig bare, hvad det er, så går vi i gang.”

“Jeg har tyve mand, som stadig står derude i regnen. Mange af mændene er af en slags, som ikke uden videre har lov til at betræde området inden for murene. Jeg har også ti tungt lastede vogne, og de tre første af disse ville i modsætning til mændene passe bedst inden for murene,” svarede tempelridderen hurtigt, som om det var hverdagsagtige ting, han talte om, til trods for at tungtlastede vogne, der helst skulle beskyttes inden for murene, måtte rumme noget vigtigt.

Uden at svare greb den vældige Broder Guilbert faklen i sin yngre broders hånd og trådte ud i regnen uden for receptoriums port. Der ude stod der ganske rigtigt en række med ti mudrede vogne, som måtte have haft en svær rejse. Ved oksernes tømmer sad nogle sure og sammenkrøbne mænd, der ikke så ud, som om de havde lyst til at rejse længere.

Broder Guilbert lo højt, da han så dem. Så rystede han leende på hovedet, råbte på sin yngre broder og begyndte at dele ordrer ud, som om han var tempelridder og ikke cisterciensermunk.

Det tog mindre end en time at ordne det, der skulle ordnes for at tage mod gæsterne. En af de mange regler på Varnhem sagde, at den, der kom rejsende midt om natten, skulle modtages med samme gæstfrihed, som var han Herren selv, en regel som Broder Guilbert med mellemrum gentog for sig selv, først halvt i sjov, men siden mere og mere fornøjet, efter at han fra tempelridderen fik at vide, at røgede skinker måske nok ikke ville være det bedste ved velkomstmåltidet. Den muntre bemærkning om de røgede skinker gik dog helt hen over hovedet på Broder Pietro.

Imidlertid lå hele Varnhems hospitium øde og mørkt hen uden for murene, fordi der var kommet så få rejsende under de sidste dages uvejr, og snart var alle gæsterne indkvarterede og bespist.

Derefter trak Broder Guilbert og Arn de Gothia klosterets tunge porte op, så de tre vogne, der krævede murenes beskyttelse, kunne køres ind i gården ved siden af værkstederne, og okserne kunne spændes fra og stilles i stalden for natten.

Da det arbejde var overstået, begyndte regnen at stilne af, og nu kunne man tydeligt se nogle lyse revner i de sorte skyer. Vejret var på vej til at slå om, og der var endnu en times tid til ottesangen.

Broder Guilbert gik foran sin gæst hen til kirken og låste porten op. De trådte ind uden at sige noget.

Stadigvæk under tavshed standsede Arn op ved døbefonten lige inden for porten. Han trak den folderige læderkappe af og lagde den på gulvet. Derefter pegede han spørgende på vandet i fonten, der ikke engang var forsynet med låg, og fik et bekræftende nik fra sin ældre broder. Han trak sit sværd, dyppede fingrene i døbefontens vand og strøg derefter tre fingre ned over sværdets bredside, før han atter stak det ned i skeden. På ny tog han af det hellige vand og fugtede sin pande, begge skuldre og hjertet. Endelig gik de side om side op ad midtergangen til det sted, som Broder Guilbert udpegede, og her faldt de på knæ og bad i stilhed, lige til de hørte brødrene komme til ottesangen. Ingen af de andre brødre sagde noget, men Arn kendte klosterets regler om de stille timer lige så vel som nogen af dem.

Ved den tid, hvor de samledes til lovsang, havde stormen lagt